TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :..2090l.....
Tarih :..28:10:2026

10/4913

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri Belediyesinin kayyım yönetimi altında bulunduğu dönemde ortaya çıkan mali tablonun, belediyenin borç yükünün, haciz işlemlerinin ve bunların çalışanların hakları ile halkın temel kamu hizmetlerine erişimi üzerindeki etkilerinin tüm yönleriyle araştırılması gerekmektedir. Belediyenin 102 kamulaştırma davası, yaklaşık 40 milyon TL tutarındaki tazminat yükümlülüğü, 32 milyon 410 bin TL'lik vergi ve SGK borcu ile araç ve taşınmazlarına yönelik haciz işlemleri; kayyım yönetimi dönemindeki mali ve idari uygulamaların, kamusal kaynakların kullanımının ve belediye hizmetlerinin sürdürülebilirliğinin kapsamlı biçimde incelenmesini zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamda, borçların oluşumuna ve birikimine etki eden nedenlerin, mali yükümlülüklerin çalışanların hakları ve kamu hizmetleri üzerindeki sonuçlarının belirlenmesi; Hakkâri halkının seçme ve seçilme hakkının, yerel demokrasinin ve belediyenin mali ve idari özerkliğinin yeniden tesisine yönelik çözüm yollarının ortaya konulması gerekmektedir. Kürt meselesinin demokratik çözümü doğrultusunda kayyım uygulamasına son verilmesi ve halkın iradesiyle seçilen belediye eş başkanlarının yeniden görevlerine başlaması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Hakkâri Belediyesinin mali tablosu, kayyım uygulamasının yalnızca seçilmiş temsilcilerin görevden uzaklaştırılmasıyla sınırlı olmadığını; halkın demokratik iradesini, yerel yönetimlerin karar alma kapasitesini ve kamusal kaynakların toplumun ihtiyaçları doğrultusunda kullanılmasını hedef alan siyasal bir vesayet düzeni olduğunu ortaya koymaktadır. Kayyım zihniyetinin temelinde, halkın kendi kendini yönetme hakkının güvenlikçi ve merkeziyetçi bir anlayışla sınırlandırılması, yerel demokrasinin etkisizleştirilmesi ve seçilmiş yönetimlerin yerine halk karşısında demokratik sorumluluğu bulunmayan idari görevlendirmelerin geçirilmesi vardır. Bu anlayış, demokratik siyasetin gelişmesini engellediği gibi yerel yönetimlerin toplumsal ihtiyaçlara göre şekillenmesini de zayıflatmaktadır.

Memurlar.net'in 26 Ekim 2026 tarihli haberinde aktarılan belediye açıklamasına göre Hakkâri Belediyesine karşı açılan 102 kamulaştırma davasının 42'si karara bağlanmış, yaklaşık 40 milyon TL tazminata hükmedilmiştir. Belediyenin 3 milyon 901 bin TL vergi ve 28 milyon 509 bin TL Sosyal Güvenlik Kurumu borcu bulunduğu; icra takipleri nedeniyle tüm araç ve taşınmazlarına haciz konulduğu bildirilmiştir. Belediye, İller Bankası payı dışında gelirinin bulunmadığını ve personel maaşları ödendikten sonra kamu hizmetlerine ayrılabilecek kaynağın son derece sınırlı kaldığını açıklamıştır. Kamu Denetçiliği Kurumu ise kesinleşmiş mahkeme kararlarından doğan borçların ekonomik güçlükler gerekçe gösterilerek geciktirilemeyeceğini belirterek ödeme yapılmasını tavsiye etmiştir.

Bu tablo, kayyım yönetim anlayışının siyasal ve kurumsal sonuçlarından bağımsız değerlendirilemez. Halkın seçtiği yönetimlerin devre dışı bırakılması, yerel karar alma mekanizmalarının merkezi idari vesayete tabi kılınması ve demokratik denetimin zayıflatılması; kamusal kaynakların kullanımında halkın söz ve denetim hakkını ortadan kaldıran yapısal bir sorundur. Hakkâri örneğinde ortaya çıkan borç yükü, hacizler ve hizmet finansmanındaki daralma, bu yönetim anlayışının toplumsal maliyetini görünür kılmaktadır. Bu maliyetin bedelini ise karar alma süreçlerinden dışlanan halk; altyapı, temizlik, su, ulaşım ve sosyal belediyecilik hizmetlerine erişimindeki güçlüklerle ödemektedir.

Demokratik yerel yönetim, yalnızca idari bir tercih değil, halkın siyasal iradesinin ve eşit yurttaşlık hakkının gereğidir. Anayasa'nın hukuk devleti, mülkiyet hakkı, seçme ve seçilme hakkı, yerel yönetimler ve mahkeme kararlarının bağlayıcılığına ilişkin hükümleri birlikte değerlendirildiğinde hem kesinleşmiş yargı kararlarının uygulanması hem de halkın seçtiği temsilciler aracılığıyla yönetilme hakkının korunması zorunludur.

Kamu kaynaklarının yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirlik, seçilmiş yönetimlerin yerine kayyım atanmasının değil, demokratik denetimin güçlendirilmesinin temelidir.

Kürt meselesinin demokratik çözümü, yaklaşık on yıldır kayyım gaspıyla yönetilen Hakkâri'de halkın iradesinin yeniden tesis edilmesini, kayyım rejiminin sona erdirilmesini ve yerel demokrasinin güvence altına alınmasını zorunlu kılmaktadır. 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde halkın iradesiyle seçilen Hakkâri Belediyesi eş başkanları Mehmet Sıddık Akış ve Viyan Tekçe'nin görevlerine iade edilmesi; kayyım uygulamasına imkân veren mevzuatın değiştirilmesi, yerel yönetimlerin mali ve idari özerkliğinin güçlendirilmesi ve kamu

kaynaklarının halkın ihtiyaçları doğrultusunda kullanılmasının sağlanması demokratik çözümün temel gerekleridir. Halkın seçme ve seçilme hakkını ortadan kaldıran, yerel yönetimleri merkezi vesayete mahkûm eden ve kamusal hizmetleri siyasal iktidarın idari tasarruflarına bağımlı kılan kayyım zihniyeti sona erdirilmeden demokratik, eşit ve hesap verebilir bir yerel yönetim düzeninin kurulması mümkün değildir. Bu doğrultuda kayyım uygulamasına derhal son verilmesi, seçilmiş belediye eş başkanlarının görevlerine iadesi ve halkın yerel yönetimler üzerindeki söz ve denetim hakkını güvence altına alan yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	